gece kitaplığı

International Academic Studies on Social and Education Sciences

2020

Ali Acaray, Rabia Vezne, Semin Kazazoğlu, B. Barış Yıldız, Beyza Özturanlı Şanda, Buket Çatakoğlu Aydın, Ferit Gürbüz, Mihalis Kuyucu, Yunus Emre Tansü, Semra Çerkezoğlu, Abdullah Demir, Sare İrem Doğan, Cemile Çetin, Hakan Kolçak, Özge Gündem, Serpil Gerdan, Esma Buluş Kırıkkaya, Yusuf Er, Râ'na Özyurt Kaptanoğlu, Nilay Karasakal, Fatma Ezgi Erbaş Kelebek, Mehmet Biçici, Faruk Türk, Fatih Pala, Filiz Guneysu Atasoy, Gamze Karaa, Ayşe Necef Yereli, Harun Tüysüz, Mehmet Ali Demir, Murat Çelikdemir, Adnan Çoban, Neşe Yeşim Altınel Çoban, Elif Sabancı Polat, Ömer Yahşi, Galip Afşın Ravanoğlu, Servet Say, Elif Acar, Erdoğan Alkan, İsmail Sarı, Ömer Bağcı, Zeynep Koçer

ISBN 978-625-7912-20-4

Editör
Doç.Dr. Mehmet Dalkılıç

International Academic Studies on Social and Education Sciences

Editör
Doç.Dr. Mehmet Dalkılıç

İmtiyaz Sahibi / Publisher • Yaşar Hız
Genel Yayın Yönetmeni / Editor in Chief • Eda Altunel
Kapak & İç Tasarım / Cover & Interior Design • Gece Kitaplığı

Birinci Basım / First Edition • © NİSAN 2020
Yayıncı Sertifika No: 15476

ISBN • 978-625-7912-20-4
© Copyright

Bu kitabın yayın hakkı Gece Kitaplığı'na aittir. Bu kitabın yayın hakkı Gece Kitaplığı'na aittir.
Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin
almadan hiç bir yolla çoğaltılamaz.

The rights to publish this book belong to Gece Kitaplığı.
Citation can not be shown without the source, reproduced in any way
without permission.

Gece Kitaplığı / Gece Publishing
Türkiye Adres / Turkey Address: Kızılay Mah. Fevzi Çakmak 1 Sokak
Ümit Apt. No: 22/A Çankaya / Ankara / TR
Telefon / Phone: +90 312 384 80 40
web: www.gecekitapligi.com
e-mail: geceakademi@gmail.com

Baskı & Cilt / Printing & Volume
Sertifika / Certificate No: 47083

International Academic Studies on Social and Education Sciences

Editör
Mehmet Dalkılıç

Yazarlar

Chapter 1: Ali Acaray,
Chapter 2: Rabia Vezne,
Chapter 3: Semin Kazazoğlu,
Chapter 4: B. Barış Yıldız,
Chapter 5: Beyza Özturanlı Şanda,
Chapter 6: Buket Çatakoğlu Aydın,
Chapter 7: Ferit Gürbüz,
Chapter 8: Mihalis Kuyucu,
Chapter 9: Yunus Emre Tansü, Semra Çerkezoğlu,
Chapter 10: Abdullah Demir,
Chapter 11: Sare İrem Doğan, Cemile Çetin,
Chapter 12: Hakan Kolçak,
Chapter 13: Özge Gündem,
Chapter 14: Serpil Gerdan, Esma Buluş Kırıkkaya,
Chapter 15: Yusuf Er,
Chapter 16: Râ'na Özyurt Kaptanoğlu,
Chapter 17: Nilay Karasakal, Fatma Ezgi Erbaş Kelebek,
Chapter 18: Mehmet Biçici,
Chapter 19: Faruk Türk,
Chapter 20: Fatih Pala,
Chapter 21: Filiz Guneysu Atasoy,
Chapter 22: Gamze Karaa, Ayşe Necef Yereli,
Chapter 23: Harun Tüysüz,
Chapter 24: Mehmet Ali Demir,
Chapter 25: Murat Çelikdemir,
Chapter 26: Adnan Çoban, Neşe Yeşim Altınel Çoban,
Chapter 27: Elif Sabancı Polat,
Chapter 28: Ömer Yahşi,
Chapter 29: Galip Afşın Ravanoğlu,
Chapter 30: Servet Say,
Chapter 31: Elif Acar, Erdoğan Alkan,
Chapter 32: İsmail Sarı, Ömer Bağcı,
Chapter 33: Zeynep Koçer

Editörün Notu

Bu kitapta yer alan bölümlerde kullanılan kaynakların, görüşlerin, bulguların, sonuçların, tablo, şekil, resim ve her türlü içeriğin sorumluluğu yazar veya yazarlarına ait olup ulusal ve uluslararası telif haklarına konu olabilecek mali ve hukuki sorumluluğu yazarlara aittir.

Contents

Yazarlar III
Editörün Notu IV
Contents v
Chapter 1 21
Investigation of the Relationship between Organizational Justice, Positive Psychological Capital, and Individual Innovativeness: A Study in the Banking Sector (Ali Acaray) 21
1. Introduction 23
2. Conceptual Framework and Hypothesis Development 24
2.1. Organizational Justice 24
2.2. Positive Psychological Capital 25
2.3. Individual Innovativeness 26
3. Research Design 27
3.1. Sampling 27
3.2. Instrument 27
3.3. Analysis 28
4. Findings 28
4.1. Reliability and Validity 28
4.2. Hypothesis Testing 31
5. Conclusion and Discussion 32
6. References 33
Chapter 2 41
The Opinions of Educators on a Digital Platform Developed for Traineeship (Rabia Vezne) 41
1. Introduction 43
1.1. Creative InternPrize Project 44
2. Methods 45
2.1. Sampling 45
2.2. Method 47
3. Findings 48
3.1. The No-Time Syndrome 48
3.2. The Spoon-Feeding Syndrome 50
3.3. The Sole-Ambassador Syndrome 50
3.4. Engagement in the Project 51

3.5. The Big Bang Syndrome 52
4. Discussion and Results 54
5. Acknowledgements 55
6. References 55
Chapter 3 57
Error Analysis and Feedback in Teaching Writing in Foreign Languages (Semin Kazazoğlu) 57
1. Introduction 59
2. Approaches to Writing Skills In Foreign Language Teaching: 59
2.1. Historical Development of Error Analysis In Foreign Language Teaching: 60
2.2. Positive and negative views on error analysis: 61
2.3. Strategies for Error Correction: 62
2.4. Error analysis and Transfer Errors: 63
2.5. Error analysis and feedback types: 63
2.6. Teacher Feedback and Students Preferences 64
Chapter 4 65
Okul Yöneticilerinin Açık Liderlik, Örgütsel Adalet ve Örgütsel Erdemlilik Algıları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi (B. Barış Yıldız) 65
1. Giriş 67
1.1. AÇIK LİDERLİK 67
1.1.1. Gücün Kabulü ve Sürekli Paylaşım 68
1.1.2. Merakı Destekleme ve Hesap Verebilirlik 68
1.1.3. Sosyal Ağların Etkin Kullanımı 69
1.2. ÖRGÜTSEL ADALET 69
1.2.1. Karar Verme Sürecinde Adalet 69
1.2.2. Planlama Sürecinde Adalet 69
1.2.3. Örgütleme Sürecinde Adalet 70
1.2.4. Koordinasyon Sürecinde Adalet 70
1.2.5. Etkileme Sürecinde Adalet 70
1.3. ÖRGÜTSEL ERDEMLİLİK 70
1.3.1. Dürüstlük ve Bağışlayıcılık 71
1.3.2. Güven ve Nezaket 71
1.3.3. İyimserlik 71
1.4. YÖNTEM 71
1.4.1. Araştırmanın Modeli 71

1.4.2. Evren ve Örneklem 71
1.4.3. Veri Toplama Araçları....72
2. BULGULAR....72
2.1. Okul Yöneticilerinin Açık Liderlik Algılarına İlişkin Bulgular 72
Okul Yöneticilerinin Örgütsel Adalet Algılarına İlişkin Bulgular 75
Okul Yöneticilerinin Örgütsel Erdemlilik Algılarına İlişkin Bulgular 79
3. SONUÇ TARTIŞMA ve ÖNERİLER 81
Sonuç ve Tartışma 81
Öneriler 83
Kaynakça 83
Chapter 5 89
Uluslararası Hukukta Devletin Sorumluluğunun Hukuki Sonuçları (Beyza Özturanlı Şanda) 89
Özet 91
1. Giriş 91
2. Uluslararası hukukta sorumluluk kavramı 92
3. Sorumluluğu zayıflatan bir neden olarak uluslararası hukukta zorlama mekanizmasının bulunmayışı 94
4. Uluslararası sorumluluğun süjesi olarak devlet 95
5. Devletin sorumluluğunun hukuki niteliği 97
6. Uluslararası hukukta sorumluluk konusunun kodifikasyonu 98
7. Uluslararası sorumluluk ve devletin sorumluluğu kavramları 100
8. Devletin sorumluluğunun hukuki sonuçları 102
8.1. İhlalin yükümlülüğe etkisi 103
8.2. Durdurma ve tekrarlamama yükümlülüğü 103
8.3. Giderim yükümlülüğü 105
8.3.1. Eski hale getirme 105
8.3.2. Tazminat 106
8.3.3. Manevi giderim 107
9. Sorumluluğun ileri sürülmesi 107
10. Sonuç 108
Chapter 6 111
Türk Banka Hukukunda Kıyı Bankacılığının Konumu (Buket Çatakoğlu Aydın) 111
1. Giriş 113
2. Kıyı Bankacılığının Tanımı ve Faaliyet Alanları 113

3. Kıyı Bankacılığının Tarihi Gelişimi ve Başlıca Kıyı Bankacılığı Merkezleri 114
4. Türkiye'de Kıyı Bankacılığının Yasal Gelişim Seyri 115
4.1. 3182 ve 4389 Sayılı Bankalar Kanunu Döneminde Kıyı Bankacılığı .115
4.2. 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu Döneminde Kıyı Bankacılığı.....116
5. Kıyı Bankacılığının Mevduat Güvencesine İlişkin Hukuki Düzenlemeler Karşısındaki Konumu 116
5.1. Genel Olarak Mevduat Güvencesi Sistemine Bakış 116
5.2. Mevduat Güvencesine İlişkin Yasal Çerçeve 117
5.3. Kıyı Bankacılığının Mevduat Güvencesi Karşısındaki Durumu 118
5.4. Kıyı (Off-Shore) Banka Hesap Sahiplerinin Korunması Meselesi.....119
6. Sonuç.....120
7. Kaynakça 121
Chapter 7 123
Inequality about Lusin-Area Integral on Generalized Vanishing Local Morrey Spaces (Ferit Gürbüz) 123
1. Introduction 125
2. Main Result.....127
3. Acknowledgement 129
4. References 129
Chapter 8 131
A Worthy Social Media Alternative Tool: WeChat (Mihalis Kuyucu).....131
1. Introduction 133
2. WeChat History 133
3. WeChat Performance Data: Rankings & Regional Presence 134
4. The Benefits and Features That WeChat Offers.....135
4.1. The Unique World of WeChat.....135
4.2. WeChat, a Worthy Social Media Alternative for the Chinese.....135
4.3. WeChat, the Connecting Platform 135
4.4. WeChat, a Gaming Platform.....136
4.5. WeChat, the Payment Platform.....136
4.6. WeChat, Users' Thriftiness Enabler 137
4.7. WeChat, the Business Assistant.....137
4.8. WeChat, a Solid Platform that Social Media Giants Want to Replicate 139
4.9. WeChat Cons or What Facebook Would not Want to Replicate.....139
4.10. What Lies Ahead.....141
5. Conclusion.....144

6. References 144
Chapter 9 149
Cengiz Han'ın Soyu ve Moğolların Kökeni Hakkında Görüşler (Yunus Emre Tansü, Semra Çerkezoğlu) 149
ÖZET 151
ABSTRACT 151
1. GİRİŞ 152
2. CENGİZ HAN'IN SOYU HAKKINDA.....153
2.1. Cengiz Han Kayı Boyunamı Mensuptu?.....154
3. MOĞOLLARIN KÖKENİ MESELESİ.....156
3.1. Ergenekon Efsanesi ve Moğollar 157
3.2. Oğuz Destanı ve Moğollar.....158
3.3. Tatar Kelimesine Dair Görüşler.....159
3.4. Moğol Devleti'nde Türk Dilinin Yeri 160
3.5. Europide Irk ve Mongoloide Irk 162
4. SONUÇ 163
5. KAYNAKÇA 165
MAGEMİZOĞLU, G. (2016). *Reşidüddin Fazlullah'ın Eseri Camiu't Tevarih ve Diğer Kaynaklar Kapsamında İlhanlılar,* Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, https://www.academia.edu/26869344/ (13.02.2020).....166
Chapter 10 169
İstanbul'da Otopark İşletmeciliğine İlişkin Temel Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Abdullah Demir).....169
1. Giriş.....171
2. İstanbul'da Otopark İşletmeciliği 172
3. İstanbul'da Otopark Sorun Analizi 175
3.1. Otopark Sorununa Yönelik Bazı Köklü ve Pratik Çözüm Yaklaşımları 179
4. Otopark Yönetimini İlişkin Yeni Bir Yönetim Sistematiği.....184
5. Sonuç.....184
6. Kaynakça 185
Chapter 11 189
İlişki Modelleri Bakış Açısı ile Stres - Performans İlişkisi (Sare İrem Doğan, Cemile Çetin).....189
1. Giriş.....191
2. Stres Kavramı 192
3. Performans Kavramı 193

4. Stres ve Performans 194
5. Stres ve Performans İlişkisinde Modeller 195
5.1. Negatif Doğrusal İlişki Modeli 195
5.2. Pozitif Doğrusal İlişki Modeli 197
5.3. Ters U Biçimi Eğrisel İlişki Modeli 198
5.4. İlişki Bulunamaması Modeli 199
6. Stresin Bireysel Performans Üzerine Etkileri 199
7. Stresin Örgütsel Performans Üzerindeki Etkileri 200
7.1. İşe Devamsızlık 201
7.2. İş Kazaları 204
7.3. İşgücü Devri / İşten Ayrılma 205
8. Sonuç 207
9. Kaynaklar 209
Chapter 12 215
Secession: A Constitutional Process of Analysing Costs and Benefits (Hakan Kolçak) 215
Secession: A Constitutional Process of Analysing Costs and Benefits 217
1. Introduction 217
2. Conceptual and Theoretical Dimension 217
3. The Decision to Secede: Costs and Benefits 220
3.1. The Benefits of Membership 220
3.2. The Costs of Secession 225
3.3. The Costs of Membership 227
3.4. The Benefits of Secession 230
4. Conclusion 232
5. References 233
Chapter 13 241
Osmanlı Kadını ve Mekân İlişkisi Üzerine Bir Örnek: 241
İstanbul Avrat Pazarı (Özge Gündem) 241
1. Giriş 243
2. Osmanlı'da Kadın Kimliği ve Faaliyetleri 244
3. İstanbul Avrat Pazarı 246
4. Sonuç 250
5. Kaynaklar 251
Chapter 14 255
Türkiye Afet Yönetim Sisteminin Gelişimsel Süreci (Serpil Gerdan, Esma Buluş Kırıkkaya) 255

1. Giriş.....257
2. Türkiye'de Afet Yönetim Süreci 258
2.1. 1999 Öncesi 259
2.1.1. 1944 Yılı Öncesi.....259
2.1.2. 1944-1958 Yılları Arası 259
2.1.3. 1958-1999 Yılları Arası 260
2.2. 1999 Sonrası 262
3. Afet Yönetiminde Kurumsal Yapılanma.....264
3.1. 2009 Yılı Öncesi Kurumsal Yapılanma 264
3.1.1. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü 264
3.1.2. İçişleri Bakanlığı, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü.....265
3.1.3. Başbakanlık, Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü ..265
3.2. 2009 Yılı Sonrası Kurumsal Yapılanma 266
3.2.1. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD).....266
4. Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP).....267
4.1. Plan Türleri ve Entegrasyonu 268
5. Türkiye Afet Yönetimi Strateji Belgesi 270
6. Afet Yönetimi- Afet Farkındalığı İlişkisi.....271
7. Sonuç.....273
8. Kaynaklar 274
Chapter 15 277
Turizm ve Rekreasyon Pazarlaması (Yusuf Er) 277
1. Giriş.....279
2. Turizm Kavramı ve Özellikleri.....280
2.1. Turistik Ürün Kavramı 281
2.2. Turizm Ve Rekreasyon İlişkisi 283
3. Rekreasyon Pazarlaması Kavramı 285
3.1. Rekreasyona Yönelik Pazarlama Yaklaşımları Ve Tüketici Davranışı 288
4. Sonuç.....290
5. Kaynaklar 291
Chapter 16 295
Consumers'wearable Technology Usage Intentions (Râ'na Özyurt Kaptanoğlu) 295
1. Introduction 297
1.1. Wearable Technology, Its Yesterday And Today.....297
2. Method 299

2.1. Model and Research Question 299
2.2. Independent Variables in the Model 299
2.3. Sampling, Method and Hypotheses 300
2.4. Findings 300
3. Conclusion 302
4. References 303
Chapter 17 307
Devlet Ortaokul Öğretmenlerinin Tükenmişlik Algılarının Demografik Özellikler İle İlişkisi: Kocaeli İli Örneği (Nilay Karasakal, Fatma Ezgi Erbaş Kelebek) 307
1. Giriş 309
2. Araştırmanın Metodolojisi 312
2.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı 312
2.2. Araştırmanın Yöntemi ve Sınırlılıkları 312
2.3. Araştırmanın Bulguları 312
3. Sonuç 320
4. Kaynakça 321
Chapter 18 325
Bosna - Hersek Savaşı ve Srebrenitsa'da Yaşanan Süreç (Mehmet Biçici) 325
Giriş 327
1. Balkanlardaki Etnik Yapı 328
2. Yugoslavya'nın Dağılma Süreci ve Bosna Hersek 329
2.1. Bosna Hersek ve Srebrenitsa Katliamı 330
3. Srebrenitsa'da Yaşanan Süreç 331
3.1. 6-10 Temmuz Olayları 333
3.2. 11 Temmuz Olayları 333
3.3. 12 Temmuz Olayları 335
3.4. 13 Temmuz Olayları 336
3.5. 14-23 Temmuz Olaylar 337
3.6. Toplu Mezarlar ve Srebrenitsa 337
4. Dayton Antlaşması 338
5. Srebrenitsa Soykırımının Uluslararası Alanda Yankısı 338
Sonuç 340
Kaynaklar 341
Chapter 19 345
The Effects of International Migration to International Relations within the Context of Turkey-EU Immigration Policies (Faruk Türk) 345

1. Introduction 347
2. Migration and Its Background 347
3. Global Policies Related to Migration 349
4. Migration Policy of the European Union 353
5. Immigration Policy of Turkey 357
6. Conclusion 363
Bibliography: 364
Chapter 20 367
Sosyal Bilgiler Eğitiminde Dijital Öykü Kullanımı (Fatih Pala) 367
1. Dijital Öyküleme (Hikâyeleme) 369
2. Eğitimde Dijital Öyküleme (Hikâyeleme) 371
3. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Dijital Öyküler 372
4. Referanslar 374
Chapter 21 379
Are House Prices Influenced by Crime Rate? A Quantile Regression Analysis (Filiz Guneysu Atasoy) 379
1. Introduction 381
2. Method 383
3. Data 383
4. Analysis Results 384
5. Conclusion 391
6. References 392
Chapter 22 397
Firma Değerleme Uygulaması: Start-Up Firma Örneği (Gamze Karaa, Ayşe Necef Yereli) 397
1. GİRİŞ 399
2. LİTERATÜR ÖZETİ 400
3. Uygulamanın Metodolojisi 401
3.1. Uygulamanın amacı ve önemi 401
3.2. Firma ve sektörü hakkında genel bilgiler 401
3.3. Uygulamada kullanılacak yöntemler 402
3.3.1. Defter değeri yöntemi uygulaması 402
3.3.2. Net defter değeri yöntemi uygulaması 402
3.3.3. Net aktif değeri yöntemi uygulaması 403
3.3.4. Firmaya serbest nakit akımları yöntemi uygulaması 403
3.3.5. Özsermayeye serbest nakit akımları yöntemi uygulaması 405
3.3.6. Ekonomik katma değeri yöntemi uygulaması 406

3.3.7. CVA yöntemi uygulaması 406
3.3.8. Ekonomik kâr yöntemi uygulaması 407
3.3.9. Black- Scholes yöntemi uygulaması 408
3.3.10. Binominal yöntem uygulaması 408
3.3.11. Monte Carlo Simülasyonu Uygulaması 409
4. SONUÇ 413
KAYNAKLAR 416
Chapter 23 419
Eğitim Yöneticilerinin Örgütsel Destek Algısı, Örgütsel Hafıza ve Yenilikçi İş Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Harun Tüysüz) 419
1. Giriş 421
1.1. Örgütsel Destek 421
1.1.1. Örgütsel Adalet 422
1.1.2. Örgütsel Ödüller ve İş Koşulları 422
1.1.3. Yönetim Desteği 423
1.2. Örgütsel Hafıza 423
1.2.1. Örgütün Geçmişi Hakkında Bilgi 424
1.2.2. Sosyo-Politik Bilgi 424
1.2.3. Mesleki Bilgi 424
1.2.4. Mesleki Ağlar İle İlgili Bilgi 424
1.2.5. Sektörel Bilgi 425
1.3. Yenilikçi İş Davranışı 425
1.3.1. Fikir Üretme ve Uygulama 425
1.3.2. Fikri Destekleme 426
1.4. YÖNTEM 426
1.4.1. Araştırmanın Modeli 426
1.4.2. Evren ve Örneklem 426
1.4.3. Veri Toplama Aracı 426
2. BULGULAR 427
Okul Yöneticilerinin Örgütsel Destek Algılarına İlişkin Bulgular 427
Okul Yöneticilerinin Örgütsel Hafıza Algılarına İlişkin Bulgular 429
Okul Yöneticilerinin Yenilikçi İş Davranışı Algılarına İlişkin Bulgular 430
3. SONUÇ TARTIŞMA ve ÖNERİLER 432
Sonuç ve Tartışma 432
Öneriler 434

Kaynakça 434
Chapter 24 441
Econometric Analysis on Innovation and Foreign Trade (Mehmet Ali Demir) 441
1. INTRODUCTION 443
2. THEORETICAL BACKGROUND 444
3. ECONOMETRIC ANALYSIS 445
3.1. Data Sets and Methodology 445
3.2. TEST RESULTS 447
3.2.1. Test Results for Turkey 448
3.2.2. Test Results for Japan 450
4. CONCLUSIONS 453
REFERENCES 453
Chapter 25 457
Osmanlı Devleti'nin Anadolu Aşiretlerini Rakka'ya İskân Etme Gerekçeleri (Murat Çelikdemir) 457
Giriş: 459
1. SİYASÎ VE ASKERÎ SEBEPLER 460
a) Anadolu Aşiretleri ve Türkmen Aşiretleri Arasındaki Mücadeleler 460
b) Arap Aşiretlerinin Eşkıyalık Hareketleri 462
c) Fırat Nehir Yolunun Güvenliği 464
2. İKTİSÂDÎ SEBEPLER 466
3. SOSYAL SEBEPLER 469
4. BİBLİYOGRAFYA 471
Chapter 26 473
Tanbûrî İsak ve Hacı Sâdullah Ağa Tarafından Bestelenmiş Olan Şedarabân Takımın Makam Analizi Üzerinden Şedarabân Makamının İncelenmesi (Adnan Çoban, Neşe Yeşim Altınel Çoban) 473
1. GİRİŞ 475
2. YÖNTEM 476
3. BULGULAR 477
3.1. Tanbûrî İsak'ın Hafîf Usûlünde Şedarabân Makamındaki (Murabbâ) Bestesinin Bulguları 477
3.1.1. Tanbûrî İsak 'ın Hafîf Usûlünde Şedarabân Makamındaki (Murabbâ) Bestesinin Notası 477
3.1.2. Tanbûrî İsak 'ın Hafîf Usûlünde Şedarabân Makamındaki (Murabbâ) Bestesinin Makam Analizi 478

3.1.3. Tanbûrî İsak'ın Hafîf Usûlünde Şedarabân Makamındaki (Murabbâ) Bestesinin Çeşni Tablosu 478
3.1.4. Tanbûrî İsak'ın Hafîf Usûlünde Şedarabân Makamındaki (Murabbâ) Bestesinin Çeşni Grafiği 479
3.2. Hacı Sâdullah Ağa'nın Zencîr Usûlünde Şedarabân (Murabbâ) Bestesinin Bulguları 480
3.2.1. Hacı Sâdullah Ağa'nın Zencîr Usûlünde Şedarabân (Murabbâ) Bestesinin Notası 480
3.2.2. Hacı Sâdullah Ağa'nın Zencîr Usûlünde Şedarabân (Murabbâ) Bestesinin Makam Analizi 481
3.2.3. Hacı Sâdullah Ağa'nın Zencîr Usûlünde Şedarabân (Murabbâ) Bestesinin Çeşni Tablosu 482
3.2.4. Hacı Sâdullah Ağa'nın Zencîr Usûlünde Şedarabân (Murabbâ) Bestesinin Çeşni Grafiği 482
3.3. Hacı Sâdullah Ağa'nın Şedarabân (Murabbâ) Ağır Semâîsinin Bulguları 483
3.3.1. Hacı Sâdullah Ağa'nın Şedarabân (Murabbâ) Ağır Semâîsinin Notası 483
3.3.2. Hacı Sâdullah Ağa'nın Şedarabân (Murabbâ) Ağır Semâîsinin Makam Analizi 484
3.3.3. Hacı Sâdullah Ağa'nın Şedarabân (Murabbâ) Ağır Semâîsinin Çeşni Tablosu 484
3.3.4. Hacı Sâdullah Ağa'nın Şedarabân (Murabbâ) Ağır Semâîsinin Çeşni Grafiği 484
3.4. Tanbûrî İsak'ın Şedarabân Makamında (Nakış) Yürük Semâîsinin Bulguları 485
3.4.1. Tanbûrî İsak'ın Şedarabân Makamında (Nakış) Yürük Semâîsinin Notası 485
3.4.2. Tanbûrî İsak'ın Şedarabân Makamında (Nakış) Yürük Semâîsinin Makam Analizi 486
3.4.3. Tanbûrî İsak'ın Şedarabân Makamında Nakış Yürük Semâîsinin Çeşni Tablosu 487
3.4.4. 3.4.4. Tanbûrî İsak'ın Şedarabân Makamında (Nakış) Yürük Semâîsinin Çeşni Grafiği 487
3.5. Şedarabân Takımdaki 4 Eserin Çeşni ve Genel Seyir Tablosu 488
3.5.1. Şedarabân Takımdaki 4 Eserin Çeşni Tablosu 488
4. SONUÇ 489

5. KAYNAKLAR 490
Chapter 27 491
Sanal Dünyada Sanat (Elif Sabancı Polat) 491
1. Giriş 493
Sanat 493
Dijital Sanat 493
Sanal Gerçeklik 494
Sanal Gerçeklik Ortamında Sanat 494
2. Sonuç 495
3. Referanslar 496
Chapter 28 497
İlçe Milli Eğitim Müdürlerinin Kariyer Giriş Evresinde Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Yolları (İlk 5 Yıl) (Ömer Yahşi) 497
1. Giriş 499
1.1. İlçe Millî Eğitim Müdürlerinin Görev ve Yetkileri 499
1.1.1. İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin Örgüt Yapıları ve Yasal Dayanağı 500
1.2. Kariyer Kavramı 500
1.3. Bireysel İhtiyaç, Motivasyon ve Kariyer İlişkisi 501
1.4. Kariyer Evreleri 501
1.5. Kamuda Kariyer 502
1.6. Kariyer Engelleri 503
1.7. YÖNTEM 503
1.7.1. Araştırmanın Deseni 503
1.7.2. Evren ve Örneklem 504
1.7.3. Veri Toplama Aracı 504
2. BULGULAR 504
2.1. Odak Grup Görüşmeleri Çerçevesinde Elde Edilen Bulgular 504
2.1.1. İlçe Milli Eğitim Müdürlerinin Kariyere Giriş Evresinde Yaşadıkları Sorunlar 504
2.2. İlçe Milli Eğitim Müdürlerinin Kariyere Giriş Evresinde Yaşadıkları Sorunları Çözme Stratejileri 506
2.3. İlçe Milli Eğitim Müdürlerinin Kariyere Giriş Evresi Sorunlarına Yönelik Geliştirdikleri Problem Çözme Stratejilerini Etkileyen Faktörler 509
2.4. İlçe Milli Eğitim Müdürlerinin Demografik Özelliklerine ve Ölçek Alt Boyutlarına Göre Gerçekleştirilen Analizler 510

2.5. İlçe Milli Eğitim Müdürlerinin Eğitim Seviyesi Değişkenine İlişkin Bulgular 512
2.6. İlçe Milli Eğitim Müdürlerinin Görev Bölgesi Değişkenine İlişkin Bulgular 512
3. SONUÇ TARTIŞMA ve ÖNERİLER 512
Sonuç ve Tartışma 512
Öneriler 516
Kaynakça 516
Chapter 29 519
Macroeconomic Factors Affecting Unemployment in the Eurasian Economic Union: Panel Data Analysis (Galip Afşın Ravanoğlu) 519
1. Introduction 521
2. Literature Review 522
3. Analysis 523
4. Conclusion 531
5. References 532
Chapter 30 535
The Importance of Quality Costs in Terms of Total Quality Management (Servet Say) 535
1. Introduction 537
2. The Concept of Quality 537
3. Total Quality Management 538
4. The Concept of Cost 539
5. The Quality Costs 540
6. Analysis of Quality Costs 541
6.1. Trend Analysis 543
6.2. Pareto Analysis 543
7. Conclusion 544
8. References 544
Chapter 31 549
Seyahat Acentesi Çalışanlarının Tükenmişlik Düzeylerinin İşten Ayrılma Niyetine Etkisi: Kayseri Örneği (Elif Acar, Erdoğan Alkan) 549
1. GİRİŞ 551
2. LİTERATÜR 552
2.1. Tükenmişlik 552
2.2. İşten Ayrılma Niyeti ile Tükenmişlik İlişkisi 553
3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ 554
3.1. Araştırmanın Ana Kitlesi ve Örneklemi 555

3.2. Veri Toplama Yöntemi ve Aracı.....555
3.3. Veri Analiz Teknikleri.....556
4. BULGULAR.....557
4.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Araştırma Bulguları..557
4.2. Faktör Analizi ve Sonuçları.....559
4.3. Güvenilirlik Analizi ve Sonuçları.....561
4.4. Normallik Dağılım Testlerine Yönelik Bulgular.....562
4.5. Tükenmişlik, Tükenmişliğin Boyutları ve İşten Ayrılma Niyetinin Demografik Özelliklere Bağlı Olarak Farklılaşma Durumu.....562
4.6. Değişkenler Arasındaki Korelasyon Analizine İlişkin Bulgular.....565
4.7. Tükenmişlik ve İşten Ayrılma Niyetine İlişkin Regresyon Analizi Bulguları.....565
5. SONUÇ.....568
6. REFERANSLAR.....569
Chapter 32.....573
(Online) İnteraktif Eğitimin, Ders Materyali Olarak Kullanılması Örneğinin Alt Yapısının İncelemesi (İsmail Sarı, Ömer Bağcı).....573
1. İşleyiş.....575
2. Giriş.....575
3. Materyal ve Yöntem.....576
4. Online eğitimler için gerekli olan materyaller.....582
5. Sertifika Paylaşım Sayıları.....582
6. Sonuç.....582
7. Kaynaklar.....583
Chapter 33.....585
Rape: The Extra Mile *Gen* (Gökbakar, 2006) Goes to Reassure the Patriarchal Order (Zeynep Koçer).....585
1. Introduction.....587
1.1. The Film: *Gen* (Togan Gökbakar, 2006).....587
2. The Slasher Film And The Rape-Revenge Subgenre.....589
2.1. Deniz: the woman as Castrated and as the Castrator; the *femme castratrice*.....590
2.2. The Rape.....591
3. References.....592

Devlet Ortaokul Öğretmenlerinin Tükenmişlik Algılarının Demografik Özellikler İle İlişkisi: Kocaeli İli Örneği

Dr.Nilay KARASAKAL[1], **Fatma Ezgi ERBAŞ KELEBEK**[2]
[1]*Kocaeli Üniversitesi, Kandıra MYO, nkaleli78@hotmail.com*
[2] *Kocaeli Üniversitesi, Kandıra MYO, erbasez@hotmail.com*

1. Giriş

Günümüzde gerek küresel gerekse yerel anlamda, bireylerin hem özel yaşantılarında hem de iş yaşantılarında maruz kaldıkları değişimler mevcuttur. Özellikle dünyada yaşanan değişimlerin bireylerin çalıştıkları kurumlara etki etmesi ve bu etkilerinde bireyler üzerinde baskı oluşturması söz konusu olmaktadır. Bu baskının bireyde yarattığı sonuç ise strestir. Stres, çalışma hayatında psikososyal bir faktör olarak kendini gösterir.

Keser (2012)'e göre, stres üç aşamada gerçekleşir, Bu aşamalardan ilki, alarm, ikincisi, direnme ve üçüncüsü ise, tükenme aşamasıdır. Bireyin stresi fark etmesi ile birlikte, onunla mücadele etme ya da ondan kaçma süreci başlar. Birey mücadeleyi seçerse direnir ve farklı iki davranış gösterir. Bu noktada, strese ayak uydurmaya çalışabilir ve başarılı ya da başarısız olur. Başarısız olduğu anda da, tükenme aşaması başlar ki işte bu sonuç istenmeyen bir sonuçtur ve bireyde fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal olarak sıkıntılara yol açar.

Tükenmişlik durumu bireylerin yaşamış olduğu stresten kaynaklı olarak, strese kendilerini teslim etmelerinin bir sonucu olarak görülebilir.

Tükenmişlik kavramı, kavram olarak 1974 yılında ilk kez psikolog Herbert Freudenberger tarafından alınyazına kazandırılmış ve Freudenberger tükenmişlik kavramını içsel bir biçimde ele alarak, tükenmişliği, 'bireyin başarısız olması, yıpranması, enerji ve güç kaybı yaşaması ve bunlara bağlı olarak, kendi iç kaynaklarında tükenmişlik hali' olarak tanımlamıştır (Peker, 2002: 306).

Tükenmişlik konusunun araştıran araştırmacıların öncülerinden Maslach ve Jackson, bireylerin yaptıkları işlerden kaynaklı olarak yoğun taleplerle karşılaşmaları durumunda, fiziksel, duygusal ve zihinsel tükenmelerin yaşandığını ve bireydeki bitkinlik, kronik yorgunluk, ümitsizlik, çaresizlik gibi duyguların gelişmesi ile birlikte, iş hayatındaki, çevresindeki insanlara karşı olumsuz tutum ve davranışlar sergileyebileceğini ifade etmektedirler (Toprak, 2013: 7; Erdoğan, 2018: 99).

Maslach ve Jackson tükenmişliği üç boyutu olan bir sendrom olarak görmektedir. Bu boyutlar; duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarıda azalma şeklinde gruplandırılabilir (Schorn ve Buchwald, 2007: 152). Duygusal tükenme, tükenmişliğin temelini oluşturmakta, aslında tükenmişlik sendromunun ilk aşaması olarak tanımlanmaktadır. Çalışanın karşılaştığı iş yoğunluğu ile duygusal anlamda baş edebilecek manevi gücünün son bulduğunu hissetmesi diğer bir deyişle çalışanın duygusal kaynaklarını yitirmesi olarak ifade edilmektedir (Çankır, 2017: 197).

Bu durum yorgun ve bitkin hissetme ile gerginlik ve kaygı duygusunu beraberinde getirebilir. Bu durumu üzerinden atamayan kişiye ertesi gün tekrar

işe gitme düşüncesi çok zor gelmektedir. İşinde duygusal olarak tükenme yaşayan çalışanın, aile hayatının da olumsuz olarak etkilendiği ve ek olarak işten ayrılma niyeti taşıdığı görülebilir (Toprak 2013: 12).

Duyarsızlaşma, yabancılaşma ya da insanlardan uzaklaşma, tükenmişliğin ikinci boyutu olarak karşımıza çıkar. Bu aşamada birey, başkalarına insan değil de bir nesneymiş gibi davranarak, alaycı tutumlar sergileyebilir (Storm ve Rothmann, 2003: 35).

Bireylerin çevresindekiler ile arasına mesafe koyması, işe karşı tepkisizleşmesi de duyarsızlaşmanın bir göstergesidir (Sezgin ve Kılınç, 2012: 104).

Ayrıca, tükenmişlik yaşayan bireylerde, insanları sınıflandırma, onlara karşı katı ifadeler kullanma ve işyerinde gereğinden uzun molalar verme gibi eğilimler de duyarsızlaşmanın belirtileri olarak söylenebilir (Yücel, 2006: 15).

Tükenmişliğin son boyutu olan kişisel başarı hissinde azalmada ise birey, kendini iş konusunda başarısız ve yetersiz olarak algılamakta, iş hayatında ilerleyemediğini, hatta gerilediğini hissetmekte, ve suçu kendilerinde aramaktadır. Ayrıca, gösterdikleri gayretin bir karşılığını alamayacaklarına inanmaktadırlar. Bunların bir sonucu olarak, kendilerine olan saygılarını kaybetmeleri ve depresyona girmeleri de olasıdır (Basım ve Şeşen, 2005: 59).

Tükenmişlik kavramı; yorgunluk, iş tatminsizliği ve yıpranma anlamlarında kullanılmasının yanı sıra, bitkinlik, çaresizlik, ümitsizlik, işe yaramama gibi duygular anlamında da ifade edilmektedir. Bu noktada, bitkinlik, çaresizlik, ümitsizlik ve işe yaramama duygusu aslında bireyin diğer insanlara karşı olumsuz tavırlar barındıran zihinsel, duygusal ve fiziksel bir durum olarak da görülebilmektedir (Meydan vd.,2011: 47).

Bireyin kendini bitkin ve yorgun hissetmesi, baş ağrısı, mide ve bağırsak rahatsızlığı, nefes alma zorluğu çekmesi şeklindeki belirtiler, tükenmişliğin fiziksel belirtileri olarak söylenebilir. Davranışsal anlamda ise, birden öfkelenme, anlık kızgınlıklar, engellendiği duygusuna kapılma, kendini güvensiz hissetme, paranoya yaşama, etrafında oluşan değişmelere karşı tahammül edememe şeklindeki belirtiler olarak kendini gösterebilmektedir (Kaşlı, 2009: 44).

Tükenmişliğin fiziksel, duygusal ve zihinsel belirtilerine ek olarak sosyal belirtileri de görülebilmektedir. Bu belirtileri detaylı bir biçimde şu şekilde ifade etmek mümkündür. Baş ağrısı, düzensiz uyku, sırt ağrıları, çene kasılması ve ya diş gıcırdatma, kabızlık, ishal ve kolit, döküntü, kas ağrıları, hazımsızlık ve ülser, yüksek tansiyon veya kalp krizi, aşırı terleme, iştahta değişiklik, yorgunluk veya enerji kaybı, kazalarda artış fiziksel belirtileridir. Kaygı veya endişe, depresyon veya çabuk ağlama, ruhsal durumun hızlı ve sürekli değişmesi, asabilik, cinsel ve duygusal ilişkilerde bozulma, gerilme, özgüvenin azalması veya kendini güvensiz hissetme, aşırı hassas veya kırılgan olma, öfke patlaması yaşama, saldırgan davranışlar gösterme, duygusal açıdan tükendiğini hissetme belirtileridir. Bireyin konsantrasyonunda düşme, güç karar verme, unutkanlık yaşama, zihin karışıklığı hissetme, gereksiz hayaller kurma, tek bir fikir veya düşünceyle meşgul olma, mizah anlayışı kaybı, düşük verimlilik, iş kalitesinde düşüş, hatalarda artış, muhakemede zayıflama, zihinsel olarak tükenme belirtileridir. İnsanlara karşı güvensizlik, başkalarını suçlamak, randevulara gitmemek veya çok kısa zaman kala iptal etmek, insanlarda hata bulmaya çalışmak ve sözle rencide etmek, haddinden fazla savunmacı tutum, birçok kişiye birden küs olmak, konuşmamak, aşırı

endişelenme ya da kayıtsızlık, ölüm ve intihar düşüncelerinin sıklığı ise sosyal tükenmişlik belirtileri olarak görülmektedir (Braham, 1998, s.52).
Son zamanlarda yapılan araştırmalar, tükenmişlik bireyde sadece fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal olumsuzluklar yaratmamakta, örgütte devamsızlık ve iş gören devir hızının artması ve verimin azalması gibi örgüt için olumsuz sonuçları da beraberinde getirdiğini göstermektedir.
Tükenmişliğin örgüte bağlılığın azalmasına ve çalışanların örgütsel kararlara katılmada isteksizleşmesine de sebep olduğu görülmektedir (Storm ve Rothmann, 2003: 35).
Tükenmişlik tek olarak onu yaşayan kişilere zarar veren bir olgu olmakla kalmayıp, aynı zamanda kişinin çevresindeki, her şeyi ve herkesi yıkıma sokabilen bir olgu olarak görülmelidir (Yücebalkan ve Karasakal, 2016: 190).
Tükenmişlik kavramının bireyin sahip olduğu demografik özellikleri arasında bir ilişkinin olup olmadığı da araştırılması ve üzerinde durulması gereken konulardan birisidir. Çünkü, bireyin cinsiyeti, yaşı, medeni durumu, geliri, çalışma süresi gibi özellikleri tükenmişlik duygusu yaşamasında etkili olmaktadır.
Alanyazın incelemeleri sonucunda, tükenmişlik ile demografik özellikler ilişkisi incelendiğinde, Ifeagwazi (2006), Santen ve ark. (2010), Schorn ve Buchwald (2007), Sepehrmanesh ve ark. (2010) ve Tümkaya ve Çavuşoğlu (2010)'nun yapmış olduğu araştırmalarda, tükenmişliğin cinsiyet, yaş demografik özelliklerine göre farklılık göstermediği görülmektedir.
Haris ve Smith (2009), Hu ve Schaufeli (2009), Ried ve ark. (2006), Riter ve ark. (2008), Salmela ve ark. (2008), Yang (2004) ve Weckwerth ve Flyn (2004)'nın yapmış olduğu araştırmalarda ise tam tersine tükenmişlik düzeyinin yaş ve cinsiyete göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.
Dahlin ve ark. (2007)'nın öğrenciler üzerinde yaptığı bir araştırmaya göre, duygusal tükenme açısından kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek oranda tükenmişlik yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır.
Durán ve ark. (2006) ve Uludağ ve Yaratan (2010)'ın araştırmalarında da, yaş artıkça tükenmişlik düzeyinin de artığı görülmektedir.
Yine yapılan alanyazın incelemeleri sonucunda sadece tükenmişlik ile demografik özellikler ilişkisini ortaya koymaya çalışan araştırma sonuçları incelenmiştir.
Balkıs ve ark. (2011)'nın öğretmen adayları üzerinde yapmış olduğu araştırma sonucunda, tükenmişliğin duyarsızlaşma alt boyutu açısından, erkek üniversite öğrencilerinin kız öğrencilere göre daha dezavantajlı durumda oldukları görülmektedir.
Cemaloğlu ve Şahin (2007)'in ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenleri üzerinde yapmış olduğu araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin yaşı, medeni durumu, kıdemi ile tükenmişlik arasında ilişki olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin yaşının duygusal tükenme ve duyarsızlaşmalarını etkilediği, dul öğretmenlerin duygusal tükenme düzeylerinin fazla olduğu, kıdemli öğretmenlerin duyarsızlaşma ve duygusal tükenme düzeylerinin yüksek olduğu, ilköğretim okulu öğretmenlerinde duyarsızlaşmanın daha fazla olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.
Güllüce ve Kaygın (2013)'ın banka çalışanları üzerinde yapmış olduğu araştırma sonuçlarına göre, cinsiyet, yaş, medeni durum, kıdem ile tükenmişlik arasında bir ilişki bulunamamıştır.

Demir ve ark. (2015)'nın akademisyenler üzerinde yapmış olduğu araştırma sonuçlarına göre, tükenmişlik ile cinsiyet arasında ilişkinin olmadığı, ancak medeni durum, yaş, gelir ve kıdem arasında ilişkinin olduğu sonucuna varılmıştır.
Ertürk (2012)'ün okul öncesi öğretmenler üzerinde yapmış olduğu araştırma sonuçlarına göre, tükenmişlik üzerinde yaş, cinsiyet ve görev yapılan okul türünün etkili olduğu sonucuna varılmıştır.
Yapılan bu çalışma ile devlet ortaokullarında çalışan öğretmenlerin tükenmişlik düzeyleri ile demografik özellikler arasında bir ilişkinin olup olmadığı ortaya konmaya çalışılacaktır. Alan yazın incelemelerinde de görüldüğü üzere, sadece devlet ortaokullarında çalışan öğretmenler üzerinde, tükenmişlik ve demografik özellikler ilişkisini ortaya koymaya çalışan bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu açıdan, çalışmanın alanyazına akademik olarak katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. Araştırmanın Metodolojisi

2.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırmanın amacı, devlet ortaokullarında çalışan öğretmenlerin tükenmişlik düzeyleri ile demografik özellikler arasında bir ilişkinin olup olmadığı ortaya koymaktır. Araştırmanın kapsamını devlet ortaokullarında çalışan öğretmenler, örneklemini ise, Kocaeli İli, İzmit ilçe merkezindeki tesadüfi seçilmiş devlet ortaokulu öğretmenleri oluşturmaktadır.

2.2. Araştırmanın Yöntemi ve Sınırlılıkları

Araştırmanın yöntemi, nicel araştırma yöntemidir. Veri toplama yöntemi olarak, anket yöntemi tercih edilmiş ve ankette 'Maslach tükenmişlik ölçeği' kullanılmıştır. Toplam katılımcı sayısı 74'tür.
Araştırmanın sınırlılıkları şu şekildedir;
Kocaeli İli, İzmit merkez ilçesinde bulunan, tesadüfi olarak seçilmiş devlet ortaöğretim okulunda çalışan öğretmenler üzerinde araştırma yapıldığından, diğer okullar kapsam dışı bırakılmıştır. Tek bir sektör ve tek bir meslek grubu üzerinde araştırma yapılmıştır. Eğitim sektöründe idari kadrolar kapsam dışı bırakılmış sadece öğretmenler çalışma kapsamına alınmıştır.

2.3. Araştırmanın Bulguları

Yapılan analizler neticesinde, anketten elde edilen verilere göre, aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır. Anketin ilk bölümünde demografik özelikleri bildiren bilgiler mevcuttur. Bu bilgiler, aşağıda tablo 1'de görüldüğü gibi çapraz tablo matrisi şeklinde gösterilmiştir. Tablo 1'den de anlaşılacağı üzere, araştırmaya katılan toplam 74 çalışanın, % 78'i evli, % 82'si kadın, % 36'sı 25-34 yaş aralığında, % 30'u 6-10 yıl kıdeme sahiptir

Tablo 1: Demografik Bilgilerin Dağılımı

		n	%
Medeni durum	Evli	58	78
	Bekar	13	18
	Diğer	3	4
Cinsiyet	Kadın	61	82
	Erkek	13	18
Yaş	25 altı	2	3
	25-34	27	36
	35-44	26	35
	45-54	8	11
	55 ve üzeri	11	15
Eğitim	Lisans	60	82
	Lisans üstü	14	18
	1 yıldan az	16	22
	1-5 yıl	34	46
	6-10 yıl	14	18
	11-15 yıl	7	10
Mevcut işyerinde çalışma süresi	16 yıl ve üstü	3	4
	0-5 yıl	6	8
	6-10 yıl	22	30
	11-15 yıl	16	22
	16-20 yıl	12	16
	21 yıl üstü	18	24
Toplam çalışma süresi			
	2000-3000	6	8
	3000-4000	4	5
	4000-5000	9	12
Aile gelir düzeyi	5000 üstü	55	75
Toplam		**74**	

Değişkenler arasındaki bağımlılık yapısını yok etmek ve değişkenler kümesindeki varyans-kovaryans yapısını daha az sayıdaki faktörle açıklamak, yorumlamak için bir boyut indirgeme yöntemi olan faktör analizi tekniği, bu çalışmada kullanılmıştır. Sorulara faktör analizi uygulandığında, birbirine benzer ifadelerin spss analizinde elenmesi neticesinde, toplam 7 ifade değerlendirilmeye alınmıştır.

Faktör analizi tekniği ile katılımcılar için anlamlı olan ifadeler aynı başlık altında toplanmıştır. Yapılan Kaiser-Meyer-Olkin testi sonucuna göre örnekleme yeterliliğinin yüksek ve çalışmanın anlamlı olduğu tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2: KMO and Bartlett's Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,763
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	132,903
	df	21
	Sig.	,000

Temel bileşenler analizi, analizin ikinci aşamasını oluşturmaktadır. Bu analiz ile, toplam varyans açıklanarak, faktör sayısı ortaya çıkmıştır. Özdeğerleri 1'den büyük olan faktör sayısı 2'dir ve bu sonucu tablo 3'de görmek mümkündür. Bu 2 faktörün tümü, toplam varyansın %60,379'unu açıklamaktadır. Faktörler ise, sırasıyla toplam varyansın %44,184'ünü ve %16,194'ünü açıklamaktadırlar.

Tablo 3: Açıklanan Toplam Varyans

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings[b]
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total
1	3,093	44,184	44,184	3,093	44,184	44,184	2,927
2	1,134	16,194	60,379	1,134	16,194	60,379	1,736
3	,967	13,813	74,191				
4	,621	8,866	83,057				
5	,509	7,278	90,335				
6	,453	6,475	96,810				
7	,223	3,190	100,000				

Bu analizden ortaya çıkan ilk sonuca, dik döndürme yöntemlerinden Direct Oblimin yöntemi (faktörler arası bağ beklentisinden dolayı) uygulanmıştır. Buna ait bulgular tablo 4'de verilmiştir. Ortaya çıkan faktörlerin içerisinde yer alan değişkenler de tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: Döndürülmüş Faktör Matrisi(Direct Oblimin Yöntemi)

	Component	
	1	2
T1	,924	
T2	,851	
T8	,756	
T3	,724	
T22		,766
T14		,707
T15		,528

Tablo 4'de görülen faktörlere ait değişkenlerin karşıladığı sorular aşağıda tablo 5'de görülmektedir.

Tablo 5: Faktör Değişkenlere Ait Sorular

FAKTÖR 1	
S 1	İşimden soğuduğumu hissediyorum
S 2	İş dönüşü kendimi ruhen tükenmiş hissediyorum
S 8	Yaptığım işten yıldığımı hissediyorum
S 3	Sabah kalktığımda bir gün daha bu işi kaldıramayacağımı hissediyorum
FAKTÖR 2	
S 22	İşim gereği karşılaştığım insanların bazı problemlerini sanki ben yaratmışım gibi davrandıklarını hissediyorum
S 14	İşimde gücümün üstünde çalıştığımı hissediyorum
S 15	İşim gereği karşılaştığım insanlara ne olduğu umurumda değil

Katılımcılara sorulan sorulardan elde edilen 2 faktörün içerisinde yer alan değişkenler göz önüne alındığında, bu iki faktör aşağıda tablo 6'daki isimlerle ifade edilmiştir.

Tablo 6: Faktör İsimleri

Faktör 1	BIKKINLIK
Faktör 2	DUYARSIZLIK

Örnek dağılımının normal dağılıma uygun olup olmadığını test etmek için uygulanan kolmogorov-smirnov test sonuçları ve dağılım grafikleri aşağıda tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7: Normallik Testi Sonuçları

	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
bıkkınlık	,193	74	,000	,850	74	,000
duyarsızlık	,138	74	,001	,947	74	,004

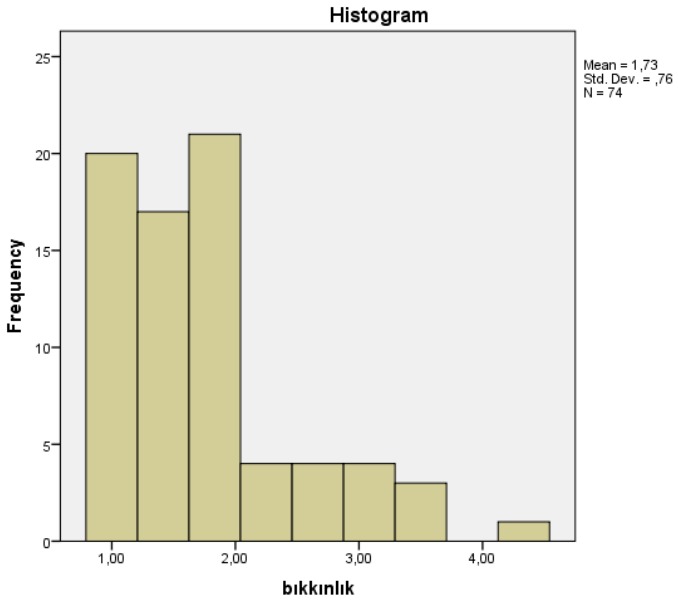

Şekil 1: Bıkkınlık Faktörüne Ait Verilerin Dağılımı

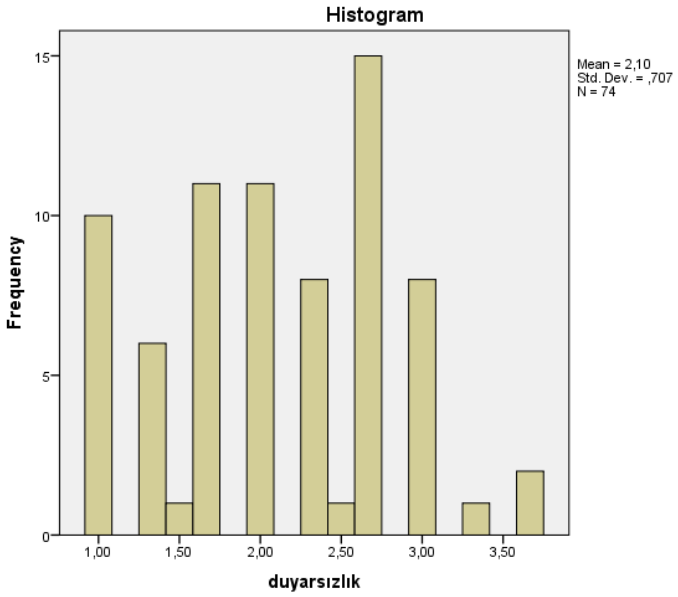

Şekil 2: Duyarsızlık Faktörüne Ait Verilerin Dağılımı

Yukarıdaki grafiklerden de anlaşılacağı üzere, verilerin normal dağılmadığı görülmektedir. Örneklem sayısının düşük olması ve verilerin normal dağılıma yakın olmamasından hareketle, demografik özellikler ile faktörler arasındaki ilişkinin tespitinde, Mann-Whitney U testi ile Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır. Bu testlerden elde edilen sonuçlar da aşağıda verilmiştir.
Cinsiyet ile bıkkınlık ve duyarsızlık arasında bir ilişki olup olmadığı, Mann-Whitney U testi ile değerlendirildiğinde, p değerinin 0,05 den düşük olmadığı tablo 8'de görülmektedir. Dolayısıyla aralarında anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 8: Cinsiyet İle Faktörler Arasındaki İlişkinin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	Bıkkınlık	Duyarsızlık
Mann-Whitney U	355,500	270,000
Wilcoxon W	433,500	2161,000
Z	-,159	-1,444
Asymp. Sig. (2-tailed)	,874	,149

Yaş ile bıkkınlık ve duyarsızlık arasında bir ilişki olup olmadığı, Kruskal Wallis testi ile değerlendirildiğinde, p değerinin 0,05 den düşük olmadığı tablo 9'da görülmektedir. Dolayısıyla aralarında anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 9: Yaş İle Faktörler Arasındaki İlişkinin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Bıkkınlık	Duyarsızlık
Chi-Square	8,763	6,050
df	4	4
Asymp. Sig.	,067	,195

Medeni durum ile bıkkınlık ve duyarsızlık arasında bir ilişki olup olmadığı, Mann-Whitney U testi ile değerlendirildiğinde, p değerinin 0,05 den düşük olmadığı tablo 10'da görülmektedir. Dolayısıyla aralarında anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 10: Medeni Durum İle Faktörler Arasındaki İlişkinin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	Bıkkınlık	Duyarsızlık
Mann-Whitney U	371,000	345,000
Wilcoxon W	476,000	450,000
Z	-,506	-,876
Asymp. Sig. (2-tailed)	,613	,381

Eğitim ile bıkkınlık ve duyarsızlık arasında bir ilişki olup olmadığı, Mann-Whitney U testi ile değerlendirildiğinde, p değerinin 0,05 den düşük olmadığı tablo 11'de görülmektedir. Dolayısıyla aralarında anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 11: Eğitim İle Faktörler Arasındaki İlişkinin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	Bıkkınlık	Duyarsızlık
Mann-Whitney U	292,500	354,000
Wilcoxon W	1945,500	2007,000
Z	-1,560	-,657
Asymp. Sig. (2-tailed)	,119	,511

Mevcut çalışma süresi ile bıkkınlık ve duyarsızlık arasında bir ilişki olup olmadığı, Kruskal Wallis testi ile değerlendirildiğinde, p değerinin 0,05 den düşüklüğünün sadece bıkkınlık faktöründe olduğu tablo 12'de görülmektedir. Dolayısıyla aralarında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 12: Mevcut Çalışma Süresi İle Faktörler Arasındaki İlişkinin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Bıkkınlık	Duyarsızlık
Chi-Square	10,945	4,888
df	4	4
Asymp. Sig.	**,027**	,299

Tablo 13'e bakıldığında ortalama sıra değerinin mevcut iş yerindeki kıdemi 1 yıldan az olanlarda daha yüksek olduğu ve bıkkınlık yaşadıkları görülmektedir.

Tablo 13: Mevcut İşyerinde Çalışma Süresi İle Faktörler Arasındaki İlişkinin Ortalama Sıra Değerleri

	MEV. İŞ.ÇAL.SÜRESİ	N	Mean Rank
Bıkkınlık	1 yıldan az	16	49,19
	1-5 yıl	34	39,21
	6-10 yıl	14	29,14
	11-15 yıl	7	25,64
	16 yıl ve üstü	3	22,50
	Total	74	
Duyarsızlık	1 yıldan az	16	38,78
	1-5 yıl	34	39,76
	6-10 yıl	14	39,86
	11-15 yıl	7	21,29
	16 yıl ve üstü	3	31,83
	Total	74	

Toplam çalışma süresi ile bıkkınlık ve duyarsızlık arasında bir ilişki olup olmadığı, Kruskal Wallis testi ile değerlendirildiğinde, p değerinin 0,05 den düşüklüğünün sadece bıkkınlık faktöründe olduğu tablo 14'de görülmektedir. Dolayısıyla aralarında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 14: Toplam Çalışma Süresi İle Faktörler Arasındaki İlişkinin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Bıkkınlık	Duyarsızlık
Chi-Square	15,064	6,449
df	4	4
Asymp. Sig.	**,005**	,168

Tablo 15'e bakıldığında ortalama sıra değerlerinin toplam çalışma kıdemi 16-20 yıl ile 6-10 yıl olanlarda daha yüksek olduğu ve bıkkınlık yaşadıkları görülmektedir.

Tablo 15: Toplam Çalışma Süresi İle Faktörler Arasındaki İlişkinin Ortalama Sıra Değerleri

	TOP.C.SURESI	N	Mean Rank
Bıkkınlık	0-5 yıl	6	28,00
	6-10 yıl	19	45,08
	11-15 yıl	16	31,00
	16-20 yıl	12	48,38
	21 yıl ve üstü	18	25,28
	Total	71	
Duyarsızlık	0-5 yıl	6	23,42
	6-10 yıl	19	42,16
	11-15 yıl	16	37,25
	16-20 yıl	12	40,54
	21 yıl ve üstü	18	29,56
	Total	71	

Aile gelir düzeyi ile bıkkınlık ve duyarsızlık arasında bir ilişki olup olmadığı, Kruskal Wallis testi ile değerlendirildiğinde, p değerinin 0,05 den düşük olmadığı tablo 16'da görülmektedir. Dolayısıyla aralarında anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 16: Gelir İle Faktörler Arasındaki İlişkinin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Bıkkınlık	Duyarsızlık
Chi-Square	1,510	1,406
df	3	3
Asymp. Sig.	,680	,704

3. Sonuç

Sonuç olarak tükenmişlik ile katılımcıların mevcut işyerindeki kıdemleri ve toplam kıdemleri arasında anlamlı bir fark bulunmuş ve tükenmişliğin bıkkınlık boyutu ile ilişkili çıkmıştır. Aslında alanyazında da belirtildiği gibi, tükenmişliğin ilk boyutu duygusal tükenmedir ve bıkkınlık faktörünü oluşturan ölçek sorularına bakıldığında aslında, Devlet ortaokullarında çalışan öğretmenlerin içerisinde toplam kıdemi 16-20 yıl arasında olan öğretmenlerde tükenmişlik duygusunun yani bıkkınlık duygusunun yaşandığı gözlemlenmektedir. Bu bıkkınlığın nedenlerinin neler olabileceğine bakıldığında, net bir yorum yapmak bu araştırma ile mümkün olmayacaktır.

Çünkü katılımcılara tükenmişliklerinin nedenlerinin neler olabileceği noktasında sorular sorulmamış sadece tükenmişlik ile katılımcıların demografik özellikleri arasında bir ilişkinin olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmanın bir sonraki aşamasında devlet okullarında çalışan öğretmenlerin tükenmişlik nedenlerinin neler olabileceği ile ilgili sorular sorulması, bizlere sorunun ne olduğu değil, sorunun nedenlerinin ne olduğu açısından bilgi verecektir.

4. Kaynakça

Balkıs, M., Duru, E., Buluş, M., Duru, S. (2011), Tükenmişliğin Öğretmen Adayları Arasındaki Yaygınlığı, Demografik Değişkenler ve Akademik Başarı ile İlişkisi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29, 1, 151-165.

Basım, N., Şeşen, H (2005), Çalışma Yaşamında Tükenmişlik: Sosyal Hizmet Uzmanları İle Hemşireler Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma, Toplum Ve Sosyal Hizmet, 16(2), 57-70.

Braham, B. J. (1998), Stres Yönetimi. Ateş Altında Sakin Kalabilmek. İstanbul: Hayat Yayınları.

Cemaloğlu, N., Şahin, D. (2007), Öğretmenlerin Mesleki Tükenmişlik Düzeylerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi, Kastamonu Eğitim Dergisi, 15(2), 465-484.

Çankır, B. (2017), 'Akademisyenlerde Tükenmişliğin Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerine Etkisi', Yönetim Bilimleri Dergisi, 15(29), 193-209.

Dahlin, M., Joneborg, N., Runeson, B.(2007), Performance- Based Self Esteem And Burnout İn A Cross Sectional Study Of Medical Students. Medical Teacher, 29, 1, 43-48.

Demir, R., Türkmen, E., Doğan, A. (2015), Akademisyenlerin Tükenmişlik Düzeylerinin Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi, International Journal of Social Sciences and Education Research, 1(4), 986-1008.

Durán, A., Extremera, N., Rey, L., Fernández-Berrocal, P., & Montalbán, F. M. (2006), Predicting Academic Burnout And Engagement İn Educational Settings: Assessing The İncremental Validity Of Perceived Emotional İntelligence Beyond Perceived Stress And General Self-Efficacy, Psicothema, 18, 158-164.

Erdoğan, P. (2018), 'Pozitif Psikolojik Sermayenin Örgütsel Vatandaşlık Davranışı, Örgütsel Sinizm Ve Tükenmişlik Üzerine Etkisi: Sağlık Sektöründe Bir Uygulama', Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Konya.

Ertürk, M. (2012), Özel Ve Devlet Okullarında Çalışan Okul Öncesi Öğretmenlerin Demografik Değişkenlere Bağlı Olarak Mesleki Tükenmişlik Ve Anksiyete Düzeylerinin Karşılaştırılması, Maltepe Ün., SBE, Psikoloji ABD, Klinik Psikoloji Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Güllüce, A., Kaygın, E. (2013), Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 27(2), 235-252.

Haris, Brandonn S., Smith, Meredith L.(2009), The Influence Of Motivational Climate And Goal Orientation On Burnout: An Exploratory Analysis Among Division I Collegiate Students Athletes. The Online Journal of Sport Psychology, 11, 2.

Hu, Q., Schaufeli, WB.(2009), The Factorial Validity Of The Maslach Burnout Inventory-Student Survey In China. Psychological Report, 105(2), 394-408.

Ifeagwazi, C. M. (2006), The Influence Of Marital Status On Self-Report Of Symptoms Of Psychological Urnout Among Nurses.Omega, 52(4), 359-373.

Kaşlı, M. (2009), 'Otel İşletmelerinde İş görenlerin Kişilik Özellikleri, Lider-Üye Etkileşimi Ve Tükenmişlik İlişkisinin İncelenmesi', Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Ve Otelcilik Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Balıkesir.

Keser, A. (2012), Güncel Yaklaşımlarla İş Yaşamında Stres ve Kaynakları,

Meydan, C., Şeşen, H., Basım, N. (2011), Adalet Algısı Ve Tükenmişliğin Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Üzerindeki Öncüllük Rolü, İş Ve Güç Enerji İlişkileri Ve İnsan Kaynakları Dergisi, 13(2), 41-62.

Peker, R. (2002), İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Mesleki Tükenmişliklerine Etki Eden Faktörler, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15(1), 305-318.

Ried, L. D., Motycka, C., Mobley, C., & Meldrum, M.(2006), Comparing Self-Reported Burnout Of Pharmacy Students On The Founding Campus With Those At Distance Campuses, The American Journal of Pharmaceutical Education, 70(5), 114, 1-12.

Riter T.S, Kaiser D.A, Hopkins J.T, Pennington T.R, Chamberlain R, Eggett, D. (2007), Presence Of Burnout In Undergraduate Athletic Training Students. Athletic Training Education Journal, 2, 57-76.

Salmela-Aro, K., Tolvanen, A. and Erik-Nuirmi, J. (2009), Achievement Strategies During University Studies Predict Early Career Burnout And Engagement. Journal of Vocational Behavior.

Santen, Sally A.; Holt, Danielle B.; Kemp, Jean D.; Hemphill, Robin R. (2010), Burnout in Medical Students: Examining the Prevalence and Associated Factors. Southern Medical Journal, 103(8), 758-763.

Schorn, N. K. & Buchwald, P. (2007), Burnout in Student Teachers. In P. Roussi, E.Vasilaki, K. Kaniasty, & J. D. Barker (Eds.),Electronic Proceedings of the 27th Conference of the STAR Society, 13-15July 2006, University of Crete, Rethymnon, 150 - 159.

Sepehrmanesh, Z., Ahmadvand, A., Akasheh ,G., Saei, R. (2010), Prevalence of burnout in senior medical students. European Psychiatry, 25, Supplement 1, 723.

Sezgin, F., Kılınç, A.Ç. (2012), 'İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri İle Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Arasındaki İlişki', Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (Kefad), 13(3), 103-127.

Storm, K., Rothmann, S. (2003), 'The Relationship Between Burnout, Personality Traits And Coping Strategies In A Corporate Pharmaceutical Group' Journal Of Industrial Psychology, 29(4), 35-42.

Toprak, E. (2013), 'Mesleki Tükenmişlik Düzeyi İle İş Tatmini Arasındaki İlişki: Sağlık Sektöründe Bir Araştırma', Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Niğde.

Tümkaya, S., Çavuşoğlu, İ. (2010), Sınıf Öğretmenliği Son Sınıf Öğretmen Adaylarının Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19(2), 468–481.

Yang, Hui-J. (2004), Factors Affecting Student Burnout And Academic Achievement İn Multiple Enrollment Programs İn Taiwan's Technical–Vocational Colleges, International Journal of Educational Development, 24, 283-301.

Yücebalkan, B., Karasakal, N. (2016), 'Akademisyenlerde Duygusal Emek İle Tükenmişlik Düzeyi Arasındaki İlişkiye Yönelik Bir Araştırma: Kocaeli Üniversitesi Örneği', Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 1(2), 187-200.

Yücel, G.F. (2006), 'Öğretmenlerde Mesleki Tükenmişlik Ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı', Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Afyon.